

BESZÁMOLÓ SZŐKE VIKTÓRIA PHD VÉDÉSÉRŐL

LENNER TIBOR

2023. május 24-én zajlott Szőke Viktória PhD értekezésének sikeres nyilvános vitája Pécsen a PTE Földtudományok Doktori Iskolájában. Szőke Viktória az ELTE TáTK Savaria Gazdálkodástudományi Tanszékének munkatársa Szombathelyen. A jelölt Dr. Dövényi Zoltán DSc, professor emeritus témavezetésével nyújtotta be doktori disszertációját „Gazdaság- és településföldrajzi hálózatok összefüggései mezőgazdasági vállalatok példája alapján Vas és Zala megyében” címmel. A bizottság elnöki feladatait Dr. Pap Norbert DSc, egyetemi tanár (PTE TTK, Pécs) látta el, tagjai Dr. Kovács Teréz DSc, professor emerita (PTE BTK, Pécs) és Szörényiné Dr. Kukorelli Irén DSc, kutatóprofesszor emerita (ELKH KRTK, Győr) voltak. A szabályok értelmében a védést megelőzően két opponens készített bírálatot a jelölt munkájáról.

A dolgozat legfontosabb tudományos értékének a bizottság azt tartotta, hogy a szerző világosan állást foglalt három kérdésben:

1. A választott módszer és megközelítés befolyásolja azt, hogy melyik település tölt be központi szerepet a települések között.
2. Ebből következik, hogy a kiemezett modellek és a kiválasztott mutatókkal végzett számítások a térszerkezetet különbözőféleképpen jelenítik meg. Térszerkezeti kutatások során ezért fontos lehet egyszerre több tudományterület modelljét is összevetni inter- és multidiszciplináris megközelítéssel.
3. A számos szempontot inputként kezelő hálózatkutatás arra világít rá, hogy a térszerkezet olyan komplex alhálózatok összessége, amelyeknél az egyes alhálózatok felépítése és struktúrája lényegesen eltérhet a hálózat egészének felépítésétől.

Bizonyítást nyert, hogy amíg a (nagy)városok (megyeszékhelyek) – mint pl. Szombathely – a legtöbb elemzésben (közlekedés, ipar, oktatás, stb) központi szerepet töltenek be, vannak olyan hálózatos struktúrák, ahol ezek szerepe alárendelt lesz. Azaz a térbeli rendszerben a különböző települések különböző (központi vagy kevésbé központi) szerepet töltenek be, annak függvényében, hogy a komplex hálózatos rendszer mely alhálózatát, milyen szempontból vizsgáljuk. A mezőgazdasági gazdasági hálózat esetében így egy olyan település is központi szereppel rendelkezhet, amely semmilyen más struktúrában nem rendelkezne még csak alárendelt központi szereppel sem. Ennek oka kettős: egyrészt indokolja, hogy a mezőgazdasági telephelyek helye és ezzel a termelés helye fizikailag adott (és nem módosítható), másrészt pedig szerepet játszik

benne a már kialakult mezőgazdasági ellátási struktúra, amely központjai a nagyvárosoktól távolabb esnek.

Az opponensek – Dr. Péter Erzsébet egyetemi docens (Pannon Egyetem, Körforgásos Gazdasági Egyetemi Központ, Nagykanizsa) és Dr. Lenner Tibor (ELTE BDPK, Szombathely) bírálatukban hangsúlyozták, hogy a szerző összességében igen tartalmas, alapos kutatómunkát végzett a védésre benyújtott dolgozatában. A dolgozat mögött álló empirikus kutatás részletes adatgyűjtést, kiemelkedő kutatói érdeklődést, kérdésfeltevést és a kérdések megválaszolására való törekvést mutatott. A munka külön érdekéért emelték ki az empirikus eredmények beépítését a vizsgált modellekbe. A disszertáció ily módon a témaválasztásnak és az elvégzett kutatásoknak köszönhetően a szűkebb és tágabb értelemben vett témával foglalkozó tudományterületek képviselői és a gyakorlati szakemberek számára is fontos információforrást jelent a jövőben.